

OULYMP 25.09.2025
4295/11.03.01/2025

Valmistelija ympäristötarkastaja Nina Keränen, p. 040 1865409

Asianosainen Asianosaisen tiedot ovat päätöksen liitteessä 1, jota ei julkaista verkkosivuilla.

Asia Asian vireilletulo ja asiassa saatu selvitys

Oulunkaaren ympäristöpalvelut on vastaanottanut ilmoituksen roskaantumisesta vanhan betonivalimon alueella osoitteessa Ranuantie 296. Kohde sijaitsee Törrönkankaan vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. Alueelle on tehty tarkastukset 7.6.2022 ja 2.9.2022. Tarkastuksilla on havaittu kiinteistöllä useampia autoja sekä sekalaista jätettä (kanistereita, renkaita, puu- ja metallijätettä). Kiinteistön omistajaa on kehoitettu viemään jätteet asianmukaiseen kierrätykseen 31.12.2022 mennessä. Lisäksi on kehoitettu varastoimaan käyttökelpoinen tavara asiallisesti sekä poistamaan havaitut autot kiinteistöltä asianmukaiseen säilytykseen. Kiinteistölle on annettu mahdollisuus jättää 1-2 kunnossa olevaa autoa, kunhan ne säilytetään tiivillä alustalla.

Uusintatarkastus kiinteistölle tehtiin 9.6.2025. Kiinteistön omistaja ei osallistunut tarkastukselle. Tarkastuksella havaittiin kiinteistön rajalla öljysäiliö joka oli asetettu metalliseen vuotoaltaaseen. Vuotoaltaan alaosassa havaittiin repeämä. Kiinteistöllä havaittiin runsaasti sekalaista jätettä, muun muassa puuta, metallia, renkaita sekä muoveja. Kiinteistöllä havaittiin yhteensä 12 autoa ja yksi moottorikelkka. Tarkastuksen päätteeksi todettiin, ettei kiinteistöä ole siivottu annettujen kehotusten mukaisesti.

Asianosaisen kuuleminen

Oulunkaaren ympäristöpalvelut on 29.7.2025 päivätyllä kirjeellä varannut hallintolain mukaisesti asianosaiselle (kiinteistön omistaja) tilaisuuden antaa asiassa kirjallinen selitys ja kuullut asianosaista mahdollisten määräysten antamisen ja uhkasakon asettamisen varalta.

Kuulemiskirje toimitettiin saantitodistuksella. Asianosainen on saanut kuulemiskirjeen tiedoksi 5.8.2025. Selvitystä pyydettiin kahden viikon kuluessa kirjeen vastaanottamisesta.

Asianosainen ei toimittanut selviystä asiaan.

Tarkastus 11.9.2025

Kiinteistön omistaja ei osallistunut tarkastukselle. Kiinteistöllä 11.9.2025 tehdyllä tarkastuksella todettiin alueen olevan samassa kunnossa kuin aikaisemmilla tarkastuksilla. Tarkastuksella havaittiin samat ajoneuvot sekä runsaasti jätettä (renkaita, metalliromua, puujätettä, sekajätettä (mm. huonekaluja) sekä muoveja (mm. putkia, kanistereita)). Tarkastuksen perusteella alueella ei ole tehty aiemmilla tarkastuksilla edellytetyjä siivous- ja järjestelytoimia.

Viranomaisen toimivalta

Oulunkaaren ympäristöpalvelut Oulunkaaren ympäristölautakunta toimielimenään toimii Pudasjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena. Oulunkaaren ympäristölautakunta voi valvontaviranomaisena jätelain 126 §:n nojalla kieltää sitä, joka rikkoo jätelakia tai sen nojalla annettua asetusta tai määräystä jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa. Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla (jätelaki 129 §).

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta:

1. asettaa [REDACTED] päävelvoitteeksi siivota kiinteistöllä Valimo RN:o 615-409-9-34 olevat jätteet ja toimittamaan ne asianmukaiseen, luvanvaraiseen jätteiden vastaanottoaikkaan 31.03.2026 mennessä sekä esittämään Oulunkaaren ympäristöpalveluille edellä mainitun määräajan kuluessa pois toimitetuista jätteistä ja tavaroista luotettavat dokumentit, joista ilmenee jätteen laji, määrä, toimituspaikka ja -aika, vastaanottotodistus tai kuorma/siirtoasiakirja (päävelvoite 1);
2. asettaa [REDACTED] päävelvoitteeksi siirtää kiinteistöllä Valimo RN:o 615-409-9-34 olevat ajoneuvot pois kiinteistöltä asianmukaiseen säilytykseen 31.03.2026 mennessä. Kiinteistölle voidaan jättää 1-2 ajokunnossa olevaa ajoneuvoa niin, että ne säilytetään tiiviillä pohjalla eikä niistä pääse valumaan nesteitä maaperään (päävelvoite 2);
3. asettaa [REDACTED] päävelvoitteeksi järjestää varastoitavaksi kiinteistöllä Valimo RN:o 615-409-9-34 jätettävät tavarat 31.03.2026 mennessä asiallisesti niin, ettei varastointi vaaranna kyseisten tavaroiden jatkokäyttöä eivätkä ne aiheuta epäsiisteyttä (päävelvoite 3);
4. asettaa kohdan 1 mukaisen päävelvoitteen 1 tehosteeksi jätelain 129 §:n nojalla uhkasakon, jonka suuruus on 500,00 euroa.
5. asettaa kohdan 2 mukaisen päävelvoitteen 2 tehosteeksi jätelain 129 §:n nojalla uhkasakon, jonka suuruus on 500,00 euroa.
6. velvoittaa [REDACTED] uhkasakkolain 18 §:n mukaisesti ilmoittamaan kiinteistön 615-409-9-34 tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan luovutuksensaajalle päävelvoitteesta ja sitä koskevasta uhasta. Ilmoitus on tehtävä luovutusasiakirjaan otetuina maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Jussi Korhosen tulee ilmoittaa Oulunkaaren ympäristölautakunnalle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta (jätelaki 139 §).

Perustelut

Jätelain 5 §:n määritelmän mukaan jätteellä tarkoitetaan esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä.

Jätelain 13 §:n 1 momentin mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua jätelain 13 §:n 2 momentissa mainittuja haittoja, kuten haittaa ympäristölle tai roskaantumista.

Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

Jätelain 75 §:n 1 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi määrätä siivoamisvelvollisen täyttämään velvollisuutensa.

Jätelain 125 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa muuta kuin ympäristöluvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi.

Jätelain 126 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi muun ohella määrätä jätelakia rikkovan täyttämään velvollisuutensa sekä palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Jätelain 129 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut on suoritettujen tarkastusten perusteella todennut, että kiinteistö on jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut ja aiheuttaa jätelain 72 §:ssä mainittuja haittoja mm. epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätelain mukaan siivoamisvelvollinen on ensisijaisesti roskaaja. Ympäristöpalveluiden tietojen mukaan roskaantumista on aiheutunut kiinteistön omistajan toiminnasta.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut toteaa, että jätteiden ja ajoneuvojen varastointi on jatkunut kauan eikä jätteitä ole toimitettu asianmukaiseen vastaanottopaikkaan tai kiinteistöllä säilytettäviä tavaroita järjestetty kehotuksista huolimatta. Oulunkaaren ympäristöpalvelut katsoo asiassa tehtyjen tarkastusten ja kokonaisarvion perusteella, että asianosaisen laiminlyöntien vuoksi ympäristöpalveluille on jätelain perusteella ollut velvollisuus ryhtyä hallintopakkotoimiin tilanteen saattamiseksi lainmukaiseen tilaan. Asian käsittelyssä ei ole tullut viranomaisen tietoon sellaisia seikkoja, joiden perusteella alueen siivoamista olisi pidettävä kohtuuttomana.

Valvontaviranomainen valvoo jätteiden poistoimitusta asianmukaisiin käsittelypaikkoihin siirtoasiakirjojen, kuormakirjojen ja esimerkiksi

jätmaksukuittien avulla. Lisäksi jätelain mukaisella valvontaviranomaisella on jätelain 122 §:n mukainen yleinen tiedonsaantioikeus.

Uhkasakkolain (1113/1990) 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko.

Uhkasakkolain 6 §:n 3 momentin mukaan asettamispäätöksestä on käytävä selvästi ilmi, mihin asianosainen on veloitettu ja milloin, mihin mennessä tai mistä lähtien päävelvoitetta on noudatettava. Määräajan pituutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, veloitettun mahdollisuus noudattaa sitä sekä muut asiaan vaikuttavat seikat.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut katsoo tarpeelliseksi esittää päävelvoitteiden 1 ja 2 tehosteeksi uhkasakkoa. Asetetun määräajan pituutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus sekä veloitettun mahdollisuudet noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Uhkasakko on kohdistettu asianosaiseen, joka on vastuussa kiinteistön roskaantumisesta. Oulunkaaren ympäristöpalveluiden tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, joiden perusteella asianosaisella ei olisi oikeudellista tai tosiasiallista mahdollisuutta noudattaa hänelle asetettua velvoitetta määräajan päättymiseen mennessä.

Uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä (Uhkasakkolaki 10 § 1 momentti).

Uhkasakkolain 18 §:n mukaan milloin uhkasakko on asetettu kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevan päävelvoitteen tehosteeksi, veloitettun on omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan ilmoitettava luovutuksensaajalle, minkälainen päävelvoite ja uhka sitä koskee. Veloitettun on lisäksi ilmoitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Uhan asettamista koskevaan päätökseen on sisällytettävä selostus ilmoitusvelvollisuudesta ja siitä, että ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muuten todisteellisesti.

Jätelain 139 §:n mukaan jätelain 126 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallinto-oikeus toisin määrää. Pykälää koskevan hallituksen esityksen (HE 199/2010 vp) mukaan määräys voitaisiin antaa siivoamisvelvollisuuspäätöksessä roskaamisasiassa. Tällä perusteella Oulunkaaren ympäristöpalvelut katsoo, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003) 34, 36, 43–45, 47, 59 ja 60 §
Jätelaki (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 121–123, 126, 129, 137, 139 ja 144 §.
Uhkasakkolaki (1113/1990) 6–8, 10, 18 ja 22–24 §.

Maksut ja niiden perusteet

Asian käsittelystä peritään Oulunkaaren ympäristölautakunnan 25.4.2024 § 28 hyväksymien ja 1.6.2024 voimaan tulleiden ympäristönsuojelua ja maaineksia koskevien suoritteiden maksutaksan liitteenä olevan maksutaulukon kohdan 29 h) mukainen käsittelymaksu.

Käsittelymaksu on 370,00 euroa.

Valvontamaksu

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi annetun määräyksen valvonnasta peritään kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen maksu, joka päätöksen tekohetkellä on vähintään 222 euroa ja enintään 370 euroa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ja siitä perittävään maksuun saa hakea muutosta valittamalla siitä Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksella.

Ympäristöjohtajan esitys

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös